

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 19 του Σεπτεμβρίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 114

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΥΚΛΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ

Του βραθυρένιου την τρούπα λαιμού σου,
Κύκλωπα, χάρικε.
Από σκάρα ψιτά και βριστά από τσουκάλι
στιθία, μεριά, κεφάλι
μάσι, κόψε,
σκίσε και χάρψε,
μέσ' σέ κάπα χωμένος λιγδιάρα.
Μή! μη μου δίνεις!
Στούμπα μόνος
μαουήσα κοιτάρα.

ΓΥΡΟΣ

Φλόγα να κάψει,
να κάψει και λημέρι
και δράκο που θα ματοδάψει
σε ξένου σωθικά το χέρι,
γιατί του λαχταρά η ψυχή
αθρόπου κριός παχύ.

ΑΝΑΓΥΡΟΣ

Σπλάχνος δεν έχει,
δεν έχει να πονέσει
το δάκρυ που ποτάμι τρέχει,
μόν σάρκα ο σάβωνας θ' αλέσει
και κόκκαλο μεδουλωτό
απ' αθρακιά ψιτό.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΣΙΑ

Ψυχομαχίει ο βορρῆας, τὰ κόμματα ἀχολογούνε
πέρι πέρα, και γλυκαστενάξει χαρούμενη ή μυριο-
φίλητη ἀμμονιά. Τὸ καϊνάκι πὸν πέρα στάνοιχτὰ
ὀλόταχο μετὸ βορρῆα ἔπλεε, στή μέση τῆς θάλασσης,
ἀπόμεινε βουβὸ κι ἀσάλεφτο· μόνο σὲς βαριές μπα-
ταιὲς κάπου κάπου, μισογέρνει ἀποσταμένο· βαρὺς κι
ἀργοκίνητος σὸ τιμόνι ὁ καπετάνιος ἀλλάζει πλώρη·
ζερβιά και δεξιά μπατάρουν τὰ πανιά του, μπουνάρε
και ξεμπουνάρε ή μαίστρα, μὰ-γῶν, δὲ σαλέβει.

Ἀπὸ τὸ Λυκόδημο τώρα δειλὸ και μισόπνογο
προβαίνει τὸ ποννετογάρι· τὸ καϊνάκι πέρνει πλώρη
γιὰ τὴ στεριά και πηλαλὰ και τραχαλὰ σὸν καταγά-
λανο κάμπο. Ὁ ἥλιος κατακόκκινος γέρνει πίσω ἀπ'
τις βουνοκορφές και χρυσώνει πέρα τὰ κλαριά και
λασημῶνει κάτω τὴ θάλασσα· γῦρο γῦρο, τὰ οὐρα-

νοθέμεια βοδίζουν και πέρα πέρα τὰ βοννά φε-
γοβολοῦνε· οἱ φεροποῦλες διπλαρομένες γυρίζουν σὸ
λιμάνι και τὰ λοκαμένα παιδιὰ, μετὰ τὰ σιδερένια
μπράτσα, βουτοῦν τὰ κουπιά τους στή θάλασσα σιγο-
τραγουδώντας θαλασσινὸ τραγούδι—Ἰσαα..λα— και
μετὸ σκοπὸ, σὴ γραμμὴ τὰ κουπιά βεργολογούν και
χώνονται στή θάλασσα. Μακριὰ ἀπὸ τὰ Κεφάλια,
ἀπὸ τὸν κόβο τῶν Καριῶνε φάνηκε τὸ βαπόρι πὸν
μεγαλόπτερο πλέει πρὸς τὸ λιμάνι μας· ἀρχίζει
ή ταραχὴ και τὰ ξεφωνητὰ σὸ μῶλο· γάντζοι και
καρaboάκινα, διπλὰ κουπιά, σιδερένιοι σκαρμοὶ κι
ἀθρόπιοι, ὅλα μαζί πειοῦνται σὲς βάρικες· πάνε να
πιάσουν γάντζο· κόντρα πὸ δῦ, κόντρα πὸ κεί πέρ-
τουν μερικοὶ στή θάλασσα κι ἀπὸ τίς φωνές βουτῆζει
πέρα πέρα ὁ κόρφος· σιγὰ κοιτοζυγώνει τὸ βαπόρι
κι ἀφθαίρει ή ταραχὴ τοῦ λιμανιοῦ· ἔρχονται νέοι
κόσμοι, νέα πρόσωπα, νέα ζωὴ και τὸ ἦσοχο λιμα-
νί μας ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη χορῆβει· ἐπιβάτες, βαρ-
κόρηδες, χαμάληδες, καζοτσαρῆοι, ἀραμπαντζῆδες,
ἀμαξηλάτες ἀναστατώνουν τὸν κόσμο· τρεχάματα ἀπὸ
δῶ φωνές ἀπὸ κεί ὡς πὸν φέβγει πάλι τὸ βαπόρι
και μᾶς ἀφίνει στή πρώτη ἐρημιά μας

Σουρλιώνει και νυχτώνει σὸ σκοτάδι τοῦ κόρ-
φου ὀλόφατο τὸ πλεούμενο βαπόρι γλυστοῦ και χά-
νεται μαζί μ' ἀπὸ πειτὰ ή ζωὴ μας, ή σύντομη τα-
ραχὴ μας και μένουμε στήν ἐρημική σιγαλιά· ἀργὰ
τῶνα μετὰ τὸ ἀνάβουν τὰ φῶτα τοῦ μῶλου και τὸ
λιμάνι βουβὸ τώρα κι ἦσοχο μοιάζει ἐρημη νεκροῦ-
πολη.

Ντουῖνα 2 τοῦ Τρυγητῆ 1904.

ΜΑΡΚΟΣ ΓΕΡΑΝΗΣ

— Καλὴ τί εἶναι ἀπὸ τὴν εἰπε κατατρομασμένος ὁ πα-
τέρας. Κατὰ λάθος ἀνοῖξα ἀπὸ σου τὸ γράμμα, και κοιτα
τί λέει. «Φίλε Γιάννη. Πρέπει νὰ προσέχεις περισσότερο
» σὲς συνομωσῆς σου. Ἄλλοιως ὁ πατέρας θ' ἀνακολύψει
» δίχως ἄλλο τὸ λείψανο τῆς Ἑλένης, και τότε πάει τὸ μου-
στικὸ. Καλὰ ἔκανες νὰ δώσης στρυχνίνη, μὰ ὄχι δὲ και τόσο
» πολλή. Τὸ καλύτερο, νὰ μπει ή μητέρα σὸ Φρονοκομεῖο.
» Ἐσκόλα τὸ καταπάρνεις. Πρέπει νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴ μέση.
» Τὴν πλαστογραφία τὴν ἔκανες γιὰ πᾶρα πολὺ μικρὸ ποσό.
» Ξανάκανέ τὴν μὰ 20,000. Τὸ τέλος ἀφισέ το σ' ἔμένα.
» Σὺν τὰ τελειώσω ὅλα, σοῦ τὸ στέλω ἀμέσως τὸ Δίστο-
» μο Μιχαῆρι. Γιὰ σου, Κώστας.» Τὸ βλέπω, εἶπες πάλι ὁ
» πατέρας, ἔγινες φονιάς, κακοῦργος, πάει τ' ὄνομά μου!

— Δὲν εἶναι τίποτα, εἶπε ὁ Γιάννης. Εἶναι οἱ ἰδέες τοῦ
Κώστα γιὰ τὴν καινούργια μου ἱστορία, πὸν θὰ βγεῖ μετὸν
τίπο τὸ Δίστομο Μιχαῆρι.

Τὸ πῶς ἐργατικὸ Μοναστήρι τοῦ κόσμου εἶναι τὸ ρω-
σικὸ Σολοβέσκη κοντὰ σὸν Ἀρχάγγελο. Βρίσκεται ἀπάνου
σ' ἔρημο νησί, και ὁ γούμενος τὸ κυβερνᾷ ὡς μονάρχης ἀπό-
λυτος. Οἱ καλογέροι κάνουν οἱ ἴδιοι ὅ,τι τοὺς χρειάζεται.
Κάμανε λαμπροὺς δρόμους, ἐκκλησιᾶς, σπιτῆα, ναυτικὴ δεξα-
μενὴ, ὅπου φτιάνουν καράβια και βαπόρια, ὅλα μετὰ χέρια
τους εἶναι ὡς 300. Κατασκευάζουν ἕνα σωρὸν πράγματα,
πὸν τὰ πουλοῦνε στήν ἀγορὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου γιὰ νὰ ζοῦν
οἱ ἴδιοι και νὰ βοθηθῶν τοὺς φτωχοὺς. Ἄπειροι προσκυ-
νητῆδες πηγαίνουν σὸ Μοναστήρι, ὅπου τοὺς μεταφέρουν
οἱ καλογέροι ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ ἀκρογιαλιά μετὰ δικὸν τους
βαπόρι.

Ὅποιος θέλει νὰ δεῖ και τὴν ἀντίθετη εἰκόνα, ἔς διαλέ-
ξει ὅποιο θέλει ἑλληνικὸ Μοναστήρι.

ΞΥΠΝΑ ΡΩΜΗ

ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ *

Νὰ πὸν μᾶς κατάντησε ὡς τώρα ή ἐργὴ τοῦ Κυ-
ρίου μετὸ ἀναθεματισμένο τὸ Σύνταγμα και μετὸς
πολιτικούς του.

Κι' αὐτοὶ ἀκόμα πὸν μᾶς φέρανε σὲ τέτοιο χαλί,
μᾶς περιπαίζουν γιὰ τὴν κουταμάρα μας, και μᾶς λένε
στ ρ α β ο ρ ω μ η ο ῦ ς, και σωστὰ στραβορωμοῖοι πρέ-
πει νὰ εἴμαστε, γιὰ τὴν χωνεύουμε τὰ ὅσα μᾶς κάνουνε.

Κοντὰ στὰ ἄλλα κακὰ φέρανε και τὴ διχόνοια και
τὴ διαίρεσι εἰς τὸ ἀναμεταξύ μας.

Προτηνότερα, προτοῦ νὰ κάνουμε τὸ Σύνταγμα,
εἴμαστε οὔλοι ἀδέρφια, και τώρα γινήκαμε ὄχτροι. Οἱ
μισοὶ ἀπὸ μᾶς εἶναι μετὸν ἕνα πολιτικὸ, και οἱ ἄλλοι
μετὸν ἄλλο. Κεῖνοι πὸν εἶναι στὰ πράγματα, κατα-
τρέχουνε τοὺς ἄλλουνοὺς, και τοῦτοι πάλι σὸν ἔρθουνε
στὴν ἐξουσία, κάνουνε τὰ ἴδια και χειρότερα σ' ἐκεί-
νοὺς πὸν ἦσανε προτήτερα.

Μετὸν τὸν τρόπο, πάντα ὁ ἕνας κατατρέχει
τὸν ἄλλο· οὔλοι χανόμεστε ἀναμεταξύ μας, ποῖος σή-
μερα και ποῖος αὔριο, πὸν ἔπρεπε νὰ εἴμαστε οὔλοι
ἀγαπημένοι, σὸν ἀδέρφια πὸν εἴμαστε, κι' ὁ ἕνας νὰ
θελῆ τὸ καλὸ τ' ἄλλουνοῦ κι' ὄχι τὸ κακὸ.

Ποῖος δὲ βλέπει σὲ τοῦτο, πὸν παθαίνομε, ὀλοφά-
νερα τὴν κατάρρα τοῦ Θεοῦ;

Ποῖος ἀπὸ μᾶς ὠφελιέται, γιὰ τὴν σήμερα αὐτὸς κόφ-
τει τὸ δέντρο τοῦ χωριανοῦ του, τοῦ σκοτώνει τὸ ζῶ-
του, τὸ παιδί του και αὐτὸν τὸν ἴδιο, και ὕστερα ὁ
ἄλλος τὰ ἴδια τοῦ κάνει; Πρῶτα ὕστερα οὔλοι ζημιω-
μένοι, χαϊμένοι, σκοτωμένοι δὲ βρισκόμαστε;

Κι' ἀνθρωποὶ λεγόμεστε μεις μ' αὐτὰ πὸν κά-
νομε, ή εἴμαστε χειρότεροι ἀπὸ τὰ ἀγρία θηρία;

Μετὸ νὰ μὴν εἴχανε Σύνταγμα οἱ γονεοὶ μας δὲν
ἦσανε τέτοιοι, οὔλοι βρισκόσανε ἀγαπημένοι σὸν χω-
ριό τους, κι' ἂν καμμιά φορὰ τοὺς τύχαινε σὸν ἀνθρω-
ποὶ νὰ φιλονικήσουν, μπένανε στὴ μέση οἱ ἄλλοι και
τὰ συμβιβάζανε.

Ὁ Δημογέροντας ἦτανε σὸν πατέρα σὸν χωριό,
κι' οὔλους τοὺς εἶχε παιδιὰ του. Δὲν εἶχε τοὺς μισοὺς
δικούς του, μετὸ μέρος του, και τοὺς ἄλλους ἐνάν-
τίους, σὸν τώρα ὁ Δήμαρχος κι' ὁ Πατέρας.

Μετὸν τῆσιν ὁμοῖοι ὁ Δημογέροντας ἐφρόντιζε γιὰ

*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ σὸν 112 φύλλο τοῦ «Νουμά». Ἀφή-
νομε ἀπὸ τὸ κείμενο τέσσαρα καταβατὰ πὸν μιλοῦνε γιὰ
τὴν ἐπιστρατεία τοῦ 1880. Ὁ ἀναγνώστης δὲν πρέπει νὰ
ἐξηνάει πὸν τὸ βιβλιαράκι τοῦ Σπηλιωτῆ βγήκε στὰ
1881, ὡστε τῆς γρονιᾶς ἐκείνης τὸν προῦπολογισμὸν κρίνει
ὁ συγγραφέας σὸν σημερινὸ κομμάτι. Ὁ Σπηλιωτῆς ἀπὸ
τῆσιν ἐφώναζε πὸν θὰ μουφλουζέψουμε και θὰ ντραπια-
στοῦμε!